

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до виконання контрольної роботи з дисципліни
«Конкурентоспроможність у сфері підприємництва та
торгівлі» для здобувачів другого (магістерського) рівня
вищої освіти за освітньою програмою «Економіка
підприємства»
зі спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля»
усіх форм навчання

2024

Методичні вказівки до виконання контрольної роботи з дисципліни «Конкурентоспроможність у сфері підприємництва та торгівлі» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньою програмою «Економіка підприємства» зі спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля» усіх форм навчання / Укл. Н.М. Левченко – Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2024. 25 с.

Укладач: Н.М. Левченко, проф. каф.БтаУ, д.держ. упр., проф.

Рецензент: Т.О. Пожуєва, проф. каф.БтаУ, д.е.н., проф.
О.М. Крайнік, доц. каф.БтаУ, к.е.н., доц.

Відповідальний за випуск: Ткаченко А.М., проф. каф.БтаУ, д.е.н., проф.

Затверджено
на засіданні кафедри
бізнесу та управління
Протокол № 2 від 21.08.24р.

Рекомендовано до видання
НМК факультету БТЕ
Протокол № 2 від 29.08.24р.

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Основні вимоги до написання контрольної роботи	7
2. Індивідуальне завдання для написання контрольної роботи	8
3. Підведення підсумків виконання контрольної роботи	17
4. Критерії оцінки якості виконання контрольної роботи	18
Методичне забезпечення	22
Перелік навчальної, наукової та довідкової літератури	22
Додаток А. Титульний лист	25

ВСТУП

Україна обрала курс на поступову інтеграцію до європейського освітнього простору, який спирається на європейську інтелектуальну, наукову і культурну спадщину, характеризується постійною співпрацею між державою, вищими навчальними закладами, студентами, викладачами, роботодавцями та іншими зацікавленими сторонами. Розбудова європейського простору вищої освіти передбачає створення умов для вільного пересування студентів, викладачів, науковців у межах європейського простору, спрощення процедури визначення кваліфікацій, що сприятиме працевлаштуванню студентів і випускників на ринку праці.

Реформування вітчизняної вищої економічної освіти відповідно до сучасних світових вимог та підготовка кваліфікованих фахівців за освітньо-професійною програмою «Економіка підприємства» зі спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля», які були б конкурентоздатними на ринку праці, готовими до компетентної та ефективної діяльності за своєю спеціальністю на рівні світових стандартів, неможливі без підвищення значення самостійної роботи над навчальним матеріалом. Самостійна робота студентів, яка зорієнтована і організована належним чином, дозволяє формувати і удосконалювати практичні вміння і навички, визначені програмами навчальних дисциплін, готуватися до активного застосування набутих знань, значно підвищувати якість підготовки фахівців.

Одним з найважливіших видів самостійної наукової роботи студентів заочної форми навчання є написання контрольної роботи з дисципліни «Конкурентоспроможність підприємств у сфері підприємництва та торгівлі». Згідно з Положенням про організацію навчального процесу у НУ «Запорізька політехніка» контрольна робота виконується на завершальному етапі вивчення дисципліни з метою систематизації, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань зі спеціальності, а також для оволодіння методикою проведення економічних досліджень. Така робота показує фахову зрілість здобувача вищої освіти, вміння його діалектично мислити, творчо застосовувати набуті знання при розв'язанні тих чи інших практичних завдань у сфері управлінської діяльності.

Отже, написання контрольної роботи є перевіркою готовності

здобувача вищої освіти до майбутньої професійної діяльності.

Мета - засвоєння здобувачами знань та здобуття навичок з оцінювання конкурентоспроможності у сфері підприємництва та торгівлі, прийняття й реалізації управлінських рішень щодо її підвищення.

Завдання:

- ознайомлення з сучасними теоріями конкуренції;
- ознайомлення з інструментарієм державного регулювання конкуренції у сфері підприємництва та торгівлі;
- набуття компетенцій з діагностики конкурентного середовища;
- набуття компетенцій з оцінювання бізнес-моделі компанії;
- набуття компетенцій з оцінювання стратегічного управління конкурентоспроможністю компанії;
- набуття компетенцій з оцінювання конкурентоспроможності потенціалу компанії за кожною з його складових;
- набуття компетенцій з оцінювання конкурентоспроможності продукції компанії;
- набуття компетенцій з розробки заходів зі збереження конкурентної позиції компанії та її посилення;
- оволодіння навиками з вибору методів забезпечення конкурентних переваг компанії;
- оволодіння навиками з вибору технології забезпечення конкурентних переваг компанії;
- набуття компетенцій з оцінювання ESG-конкурентоспроможності компанії;
- оволодіння навиками з розробки алгоритму побудови ESG-звітності та рейтингування компаній за рівнем ESG-конкурентоспроможності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни відповідно до освітньої програми здобувач вищої освіти має набути таких **компетентностей**:

інтегральної:

здатність розв'язувати складні завдання і проблеми у галузі підприємництва та торгівлі або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов і вимог.

загальних:

ЗК 1. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 2. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 5. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

спеціальних:

СК 1. Здатність розробляти та реалізовувати стратегію розвитку підприємницьких та торговельних структур.

СК 3. Здатність до ефективного управління діяльністю суб'єктів господарювання в сфері підприємництва та торгівлі

СК 4. Здатність до вирішення проблемних питань і прийняття управлінських рішень у професійній діяльності.

ДСК 1. Здатність проводити оцінювання конкурентоспроможності у сфері підприємництва та торгівлі.

ДСК 2. Здатність здійснювати економічну діагностику підприємств та формувати їх бізнес-модель.

Очікувані програмні результати навчання:

ПРН 1. Адаптуватися та проявляти ініціативу і самостійність в ситуаціях, які виникають в професійній діяльності.

ПРН 2. Визначати, аналізувати проблеми підприємництва і торгівлі та розробляти заходи щодо їх вирішення.

ПРН 4. Застосовувати бізнес-комунікації для підтримки взаємодії з представниками різних професійних груп.

ПРН 8. Оцінювати продукцію, товари, послуги, а також процеси, що відбуваються в підприємницьких та торговельних структурах, і робити відповідні висновки для прийняття управлінських рішень

ПРН 9. Розробляти і приймати рішення, спрямовані на забезпечення ефективності діяльності суб'єктів господарювання у сфері підприємницької та торговельної діяльності.

ПРН 10. Вирішувати проблемні питання, що виникають в діяльності підприємницьких та торговельних структур за умов невизначеності та ризиків.

ПРН 11. Впроваджувати інноваційні проекти з метою створення умов для ефективного функціонування та розвитку підприємницьких та торговельних структур.

ДРН 1. Оцінювати конкурентоспроможність у сфері підприємництва та торгівлі.

Основоположними нормативними документами з виконання здобувачами вищої освіти контрольної роботи з дисципліни «Управління інноваційними проектами» є:

- Стандарт вищої освіти другого (магістерського) рівня галузі знань 07 Управління та адміністрування, спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля», затверджений та введений в дію Наказом МОН України від 05.07.2024 р. за №962;

- Положення про організацію освітнього процесу Національного університету «Запорізька політехніка» (протокол ВР НУ «ЗП» від 06.12.2021 р. №3);

- Положення про систему забезпечення Національним університетом «Запорізька політехніка» якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (системи внутрішнього забезпечення якості) (протокол ВР НУ «ЗП» від 27.08.2021 р. № 1/21);

- Освітньо-професійна програма з підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньою програмою «Економіка підприємства» зі спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля», НУ «Запорізька політехніка, 2024.

1. ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО НАПИСАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Контрольна робота має бути надрукована на одному боці сторінок стандартного білого паперу формату А4. За необхідності допускається використання аркушів формату А3 (297x420 мм). У

друкованому варіанті комп'ютерний текст 1,5 інтервал, 14-й кегль, шрифт - Times New Roman.

Текст контрольної роботи слід друкувати, додержуючись такої ширини полів: верхнє і нижнє - не менше 20 мм, лівє – 30 мм, правє - не менше 10 мм.

Заголовки структурних елементів контрольної роботи «ПРАКТИЧНА ЧАСТИНА», «РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА» не нумерують, а їх назви розташовують посередині рядка і друкують великими літерами, жирним шрифтом та без крапок в кінці, не підкреслюючи. Перенесення слів у заголовку розділу не допускається.

Абзацний відступ повинен бути однаковим впродовж усього тексту контрольної роботи і дорівнювати п'яти знакам (15 мм).

Сторінки контрольної роботи слід нумерувати арабськими цифрами, додержуючись наскрізної нумерації усього тексту. Номер сторінки проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці.

Титульний лист (Додаток А) включають до загальної нумерації, але номер сторінки на титульному листі не проставляють.

У кінці контрольної роботи наводиться список літературних джерел, які студент вивчив і використав при написанні роботи.

2. ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ ДЛЯ НАПИСАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Індивідуальне завдання для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Економіка підприємства» зі спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля» з курсу «Конкурентоспроможність у сфері підприємництва та торгівлі» полягає у написанні теоретичної та розрахункової частини.

Вибір тематики дослідження для написання теоретичної частини

Вибір тематики дослідження для написання теоретичної частини здійснюється студентом за порядковим номером в Журналі обліку роботи академічної групи.

Перелік тем дослідження:

1. Розкрийте сутність конкуренції, охарактеризуйте її функції та види;
2. Охарактеризуйте сучасні теорії конкурентоспроможності підприємства;
3. Поясніть методику діагностики конкурентного середовища підприємства;
4. Поясніть методику оцінки рівня конкурентоспроможності підприємства за забезпеченістю потенціалом (трудовим, ресурсним, фінансовим тощо);
5. Поясніть методику та відмінні риси стратегічного аналізу конкуренто-спроможності підприємства за забезпеченістю потенціалом (трудовим, ресурсним, фінансовим тощо);
6. Охарактеризуйте детермінантні фактори формування конкурентних переваг підприємства та порядок оцінки їх впливу;
7. Охарактеризуйте методи забезпечення конкурентних переваг підприємства;
8. Охарактеризуйте технологію забезпечення конкурентних переваг підприємства;
9. Охарактеризуйте принципи та алгоритм оцінювання конкуренто-спроможності продукції підприємства;
10. Охарактеризуйте методи та показники конкурентоспроможності продукції підприємства;
11. Поясніть методику оцінювання показників конкурентоспроможності підприємства та охарактеризуйте фактори впливу на них;
12. Поясніть методику прогнозування стану конкурентоспроможності підприємства;
13. Охарактеризуйте передумови, що визначають необхідність розробки програми підвищення конкурентоспроможності підприємства;
14. Охарактеризуйте етапізація розробки і реалізації конкурентної стратегії підприємства;
15. Поясніть методику експрес-аналізу та проектування в системі управління конкурентоспроможністю підприємства;
16. Поясніть методику портфельного аналізу та проектування в системі управління конкурентоспроможністю підприємства;
17. Поясніть методику SWOT-аналізу в системі управління

конкуренто-спроможністю підприємства;

18. Охарактеризуйте інформаційно-методичні моделі управління конкурентоспроможністю підприємства;

19. Охарактеризуйте етапи розробки програми підвищення конкуренто-спроможності підприємства;

20. Охарактеризуйте взаємозв'язок між соціальною відповідальністю та конкурентоспроможністю підприємства.

Вибір теми розрахункової частини

Тема розрахункової частини роботи обирається студентом самостійно на основі дослідження виробничої діяльності обраного підприємства.

Перелік тем дослідження:

1. Діагностика конкурентного середовища підприємства;
2. Оцінка конкурентоспроможності підприємства та факторів впливу на неї;
3. Оцінка рівня конкурентоспроможності підприємства за забезпеченістю потенціалом;
4. Оцінка впливу детермінантних факторів на формування конкурентних переваг підприємства;
5. Оцінка конкурентоспроможності продукції підприємства;
6. Стратегічний аналіз конкурентоспроможності підприємства за забезпеченістю потенціалом;
7. Розробка програми підвищення конкурентоспроможності підприємства;

Розрахункова частина контрольної роботи має відповідати наступним вимогам:

Актуальність теми. Це означає, що в розрахунковій роботі має бути розглянута проблема, що має практичну значущість.

Достатній рівень викладення матеріалу. Ця вимога означає, що студент повинен розкрити тему розрахункової роботи на сучасному рівні розвитку економічної науки, використовуючи такі підходи і наукові знання, які пояснюють різні явища і події у практиці господарської діяльності підприємства з позицій сьогодення. Розрахункова частина має виконуватись за статистичною та

фінансовою звітністю конкретного підприємства, які мають бути подані в додатках до контрольної роботи.

Дослідницький характер. У розрахунковій роботі повинні міститись елементи дослідження:

оцінювання рівня конкурентоспроможності підприємства за одним з методів;

аналіз впливу факторів на зміну рівня конкурентоспроможності підприємства;

систематизація і аналіз підходів щодо формування власної точки зору на розглядувану проблему;

розробка пропозицій та формування обґрунтованих висновків.

Грамотність оформлення. Це важлива вимога до розрахункової роботи, що підвищує її якість. У роботі не повинно бути граматичних та стилістичних помилок. Необхідно дотримуватись правил цитування, оформлення зносок, списку використаної літератури.

Примітка

Метод оцінки конкурентоспроможності підприємства обирається студентом самостійно.

Орієнтовану структуру досліджень конкурентоспроможності підприємства наведено нижче:

- за методом оцінки вартості бізнесу.

Матеріал повинен бути проілюстрований наступними таблицями та супроводжуватись висновками:

Таблиця 2.1 - Динаміки і структура активів підприємств

Активи підприємства	Роки				Відхилення		
	200_		200_		+, -	%	Пунктів структури
	Сума, тис. грн.	Питома вага, %	Сума, тис. грн.	Питома вага, %			
1. Необоротні активи							
1.1.							
1.2.							
Разом по розділу 1							
2. Оборотні активи							

2.1.							
2.2.							
Разом по розділу 2							
Разом							

Таблиця 2.2 - Динаміка і структура капіталу підприємства

Джерела утворення майна	Роки				Відхилення		
	200_		200_		+	-	%
	Сума, тис. грн.	Питома вага, %	Сума, тис. грн.	Питома вага, %			
1. Власний капітал							
1.1.....							
1.2.....							
2. Позиковий капітал							
2.1.....							
2.2.....							
3. Залучений капітал							
3.1.....							
3.2.....							
Разом							

Таблиця 2.3 - Динаміки і структура зобов'язань підприємства

Джерела утворення майна	Роки				Відхилення		
	200_		200_		+	-	%
	Сума, тис. грн.	Питома вага, %	Сума, тис. грн.	Питома вага, %			
2. Довгострокові зобов'язання							
3. Поточні (короткострокові зобов'язання)							
3.1.....							
3.2.....							
Разом							

- за методом ефективної конкуренції.

Матеріал повинен бути проілюстрований наступними таблицями та супроводжуватись висновками:

Таблиця 2.4 – Динаміка абсолютних показників результативності діяльності підприємства

Стаття	200_	2002_	Відхилення	
			+, -	%
1	2	3	4	5
Дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)				
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)				
Валовий:				
прибуток				
збиток				
Інші операційні доходи				
Адміністративні витрати				
Витрати на збут				
Інші операційні витрати				
Фінансові результати від операційної діяльності:				
прибуток				
збиток				
Інші доходи				
Інші витрати				
Фінансові результати до оподаткування:				
прибуток				
збиток				
Податок на прибуток				
Чистий:				
прибуток (збиток)				

Таблиця 2.5 – Динаміка відносних показників результативності діяльності підприємства

Показники	Роки		Середній темп приросту, %	Відхилення 200_рік до 200_року	
	200_	200_		+, -	%
1. Обсяги господарської діяльності (валова продукція), тис. грн.					
2. Чистий дохід (виручка), тис. грн.					
3. Чистий прибуток, тис. грн.					
4. Середньооблікова чисельність працівників, чол.					
5. Середньорічна вартість активів, тис. грн.: в т. ч.. • необоротних • оборотних					
6. Фондовіддача					
7. Коефіцієнт оборотності оборотних активів					
8. Продуктивність праці, тис. грн./чол.					
9. Рентабельність господарської діяльності, %					

Таблиця 2.6 - Основні фінансові показники господарської діяльності підприємства

№ п/п	Показник	Вага показника	Еталон	Фактично	Відхилення від еталону
1	2	3	4	5	6
<i>Коефіцієнти ліквідності:</i>					
1	Коефіцієнт поточної оцінки	0,5	2-3		
2	Коефіцієнт критичної оцінки	0,1	2-3		
<i>Коефіцієнти рентабельності:</i>					
3	Рентабельність продажу	0,15	понад 10%		
4	Рентабельність, активів	0,5	понад 20%		
5	Рентабельність власного капіталу	0,1	близько 100%		
<i>Показники ефективності:</i>					
6	Оборотність активів	0,1	3-7		
7	Абсолютна ліквідність активів	1	1		
<i>Коефіцієнти залежності:</i>					
7	Коефіцієнт заборгованості	0,1	до 0,7		
8	Коефіцієнт капіталізації >	0,15	до 10		
Сума місць		1			

- за методом конкурентних переваг потенціалу підприємства.

Матеріал повинен бути проілюстрований наступними таблицями та супроводжуватись висновками:

Таблиця 2.7 - Показники оцінки складових потенціалу підприємства

Складова потенціалу	Показник	Умовні позначення показника	Алгоритм розрахунку
1	2	3	4
Виробництво	Виробнича витратомісткість чистого доходу	ВВ	$\frac{\text{Собівартість реалізованої продукції}}{\text{Чистий дохід}}$
	Завантаженість основних засобів	ЗО	$\frac{\text{Чистий дохід}}{\text{Середньорічна вартість основних засобів}}$
Персонал	Продуктивність праці	ПП	$\frac{\text{Чистий дохід}}{\text{Середньооблікова чисельність персоналу}}$
	Трудомісткість чистого доходу	ТЧ	$\frac{\text{Фонд оплати праці}}{\text{Чистий дохід}}$
Фінансова	Загальна платоспроможність	ЗП	$\frac{\text{Платіжні засоби}}{\text{Платіжні зобов'язання}}$
	Прибутковість (рентабельність) активів	ПА	$\frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Середньорічна вартість активів}}$
Маркетингова	Завантаженість активів	ЗА	$\frac{\text{Чистий дохід}}{\text{Середньорічна вартість активів}}$
	Прибутковість (рентабельність) чистого доходу	ПГ	$\frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Чистий дохід}}$
Організація	Адміністративна витратомісткість чистого доходу	АГ	$\frac{\text{Адміністративні витрати}}{\text{Чистий дохід}}$
	Рівень координації фінансових ресурсів підприємства	КФ	$\frac{\text{Власний капітал}}{\text{Зобов'язання}}$

- за інтегральними методами

Загальний результат оцінки конкурентоспроможності підприємства визначається рівнем інтегрального показника (Ікп).

$$I_{\text{кп}} = \frac{\sum \text{ПН}}{10}; \quad \text{ПН} = \frac{\text{ПФ}}{\text{ПЕ}},$$

де ПН – рівень нормованого показника діяльності підприємства; ПФ – рівень фактичної величини показника; ПЕ – рівень еталонної величини показника; 10 – кількість показників для оцінки складових потенціалу підприємства.

Результати розрахунку інтегрального показника конкурентоспроможності потенціалу підприємства потрібно подати в таблиці 2.7.

При значенні величини Ікп більше 1,0. рівень конкурентоспроможності високий; від 0,90 до 1,0 – підприємство конкурентоспроможне і може забезпечити такий рівень за умови переходу на антикризове управління; від 0,70 до 0,90 підприємству загрожує банкрутство; менше 0,70 – підприємство знаходиться на стадії банкрутства.

Таблиця 2.8 - Розрахунок інтегрального показника конкурентоспроможності потенціалу підприємства

Показник		Значення величини показників		Нормоване значення величини показника
№	умовне позначення	фактичне	еталонне	
1	ВВ			
2	ЗО			
3	і т. д.			
Інтегральний конкурентоспроможності (Ікп)				показник

3. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

По завершенню написання, контрольна робота подається здобувачем на кафедру для її рецензування лектором.

Контрольна робота, яка не відповідає вимогам щодо змісту та оформлення, виконана без дотримання затвердженого плану, не

містить матеріалів дослідження за обраним об'єктом, не має обґрунтованих пропозицій, а також не відповідає вимогам оформлення, передбаченим Методичними вказівками до виконання контрольної роботи здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньою програмою «Економіка підприємства» зі спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля», повертається на доопрацювання.

При оцінюванні виконання контрольної роботи враховується її якість і зміст, глибина дослідження, зміст доповіді студента, правильність відповідей на питання комісії, вміння обґрунтовувати та відстоювати власні погляди, оформлення роботи. Тож, під час захисту контрольної роботи здобувачу необхідно показати досконале володіння матеріалом обраної для дослідження теми, уміння відповідати на питання, орієнтуватися в змісті роботи

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ЯКОСТІ ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Критерії оцінки якості виконання контрольної роботи наведено в табл. 4.1.

Таблиця 4.1 – Критерії оцінювання якості виконання контрольної роботи

Вид роботи	Бали
1. Оцінювання якості виконання контрольної роботи	0-75
1.1. Відповідність змісту контрольної роботи поставленій меті та визначеним завданням	0-18
- зміст всіх завдань контрольної роботи відповідає поставленій меті та визначеним завданням	18
- зміст деяких завдань не відповідає поставленій меті. Визначається пропорційно кількості невідповідних завдань.	3-15
- зміст жодного завдання не відповідає поставленій меті	0
1.2. Ступінь розкриття теми дослідження та осмислення його результатів	0-42
- тему дослідження розкрито повноцінно, розрахунки вірні, висновки обґрунтовані, вихідні дані відповідають відповідному варіанту завдання, рекомендації слушні та заслуговують на увагу практиків	42

- тему дослідження розкрито частково, розрахунки вірні, висновки обґрунтовані, вихідні дані відповідають відповідному варіанту завдання, наявні рекомендації щодо удосконалення управління проектами	28
- тему дослідження розкрито частково, розрахунки містять помилки, сформовані вірні висновки, наявні рекомендації щодо удосконалення управління проектами	14
- тему дослідження не розкрито, розрахунки не вірні, сформовані невірні висновки, є невідповідність вихідних даних, відсутні рекомендації щодо управління проектами	0
1.3. Відповідність графіку виконання контрольної роботи	0-15
- контрольну роботу для рецензування подано вчасно у відповідності до графіку виконання та захищено у встановлений термін	15
- контрольну роботу для рецензування подано з порушенням термінів, передбачених графіком виконання, проте захищено у встановлений термін	10
- контрольну роботу для рецензування подано з порушенням термінів, передбачених графіком виконання, захищено з запізненням	5
- контрольну роботу вчасно не виконано та подано для рецензування зі значним порушенням термінів, передбачених графіком її виконання, захищено з запізненням	0
2. Оформлення контрольної роботи у відповідності до вимог вищого навчального закладу та кафедри, захист контрольної роботи	0 - 25
Разом	100

Згідно Положення про систему забезпечення Національним університетом «Запорізька політехніка» якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (системи внутрішнього забезпечення якості) (протокол ВР НУ «ЗП» від 27.08.2021 р. № 1/21) здобувач може отримати бали в такому порядку:

Таблиця 4.2 - Основні критерії оцінювання контрольної роботи

№ п/п	Напрями оцінювання результатів практики	Бали
1	Якість виконання контрольної роботи	0 - 75
2	Оформлення контрольної роботи у відповідності до вимог вищого навчального закладу та кафедри, захист контрольної роботи	0 - 25
	Разом	100

Оцінка з виконання та захисту контрольної роботи визначається відповідно до Шкали оцінювання:

Таблиця 4.3 - Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	відмінно
85 – 89	добре
75 – 84	
70 – 74	
60 – 69	задовільно
35 – 59	незадовільно з можливістю повторного складання
1 – 34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критеріями оцінювання слугують компетентності, визначені Стандартом вищої освіти другого (магістерського) рівня галузі знань 07 Управління та адміністрування, спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля», затвердженого та введеного в дію Наказом МОН України від 05.07.2024 р. за №962.

Відмінно. Контрольна робота є бездоганною. Поставлену мету досягнуто, визначені завдання виконано. Подані у контрольній роботі пропозиції мають практичне значення, доповідь є логічною і короткою, викладена вільно, зі знанням справи, рецензія на контрольну роботу позитивна, відповіді на запитання аргументовані переконливі і логічні.

Добре. Контрольна робота за змістом відповідає поставленій меті та визначеним завданням, проте мають місце окремі недоліки: робота носить описовий характер, присутня неповнота посилань, не виправлені зауваження керівника, недостатньо використані інформаційні матеріали, мають місце окремі зауваження у рецензії на контрольну роботу. Доповідь логічна, викладена вільно, відповіді на запитання в основному правильні.

Задовільно. Контрольна робота за змістом відповідає поставленій меті та визначеним завданням, проте мають місце недоліки змістовного характеру: робота носить описовий характер, теоретичний розділ має виражений компілятивний характер, в аналітичній частині - надлишок елементів опису, добір інформаційних матеріалів (таблиці, графіки, схеми) не завжди обґрунтований, рецензія на контрольну роботу містить окремі зауваження, доповідь прочитана за текстом, дано відповіді не на всі запитання членів комісії. Є істотні зауваження щодо оформлення контрольної роботи та вчасності її подання на рецензування.

Незадовільно. Контрольна робота за змістом не відповідає поставленій меті та визначеним завданням. Питання розкрито поверхово, переважає описовість на шкоду системності і глибині. Подані пропозиції не ґрунтовані. Оформлення роботи не відповідає вимогам, передбаченим Методичними вказівками до виконання контрольної роботи повертається на доопрацювання. Відповіді на запитання неточні або неповні.

Під час навчання студенти зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності:

- самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю;
- дотримуватися норм законодавства про авторське право;
- приймати активну участь у навчальному процесі;
- не запізнюватися на заняття, не пропускати заняття без поважних причин;
- самостійно і своєчасно вивчати матеріал пропущеного заняття;
- давати достовірну інформацію про результати власної навчальної діяльності.
- бути терпимим і доброзичливим до однокурсників та викладачів.

Методичне забезпечення

1. Методичні рекомендації до виконання контрольної роботи з дисципліни «Конкурентоспроможність у сфері підприємництва та торгівля» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньою програмою «Економіка підприємства» зі спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля» усіх форм навчання / Укл. Н.М. Левченко. Запоріжжя. НУ «Запорізька політехніка», 2024, 25 с.;

2. Методичні рекомендації до самостійного вивчення дисципліни «Конкурентоспроможність у сфері підприємництва та торгівля» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньою програмою «Економіка підприємства» зі спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля» усіх форм навчання / Укл. Н.М. Левченко. Запоріжжя. НУ «Запорізька політехніка», 2024, 35 с.;

3. Методичні рекомендації до практичних занять з дисципліни «Конкурентоспроможність у сфері підприємництва та торгівля» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньою програмою «Економіка підприємства» зі спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля» усіх форм навчання / Укл. Н.М. Левченко. Запоріжжя. НУ «Запорізька політехніка», 2024, 40 с.

Перелік навчальної, наукової та довідкової літератури

Базова

1. Блага Н. Управління проектами: навч. посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 152 с

2. Горбаченко С.А. Проектний менеджмент. Одеса. НУ «Одеська юридична академія». 2020. 263 с.

3. Дунська А.Р. Управління проектами розвитку міжнародного бізнесу: конспект лекцій. Київ. КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2022.- 134 с.

4. Микитюк П. П., Брич В. Я., Микитюк Ю. І., Труш І. М. Управління проектами: підручник. [для студ. вищ. навч. закл.]. Тернопіль, 2021. – 416 с.

5. Москвін, С.О. Проектний менеджмент : Навчальний посібник [Текст]. К. : Лібра, 2018. - 366 с.

6. Мамотова Т.В., Молоканова І.А., Чикаренко І.А., Чикаренко

О.О. Управління проектами. – Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2018. – 120 с.

7. Сазонець І.Л., Ковшун Н.Е. Управління науковими проектами: навчальний посібник. — Київ: «Центр учбової літератури», 2021. — 208 с.

8. Старченко Г. В. Управління проектами: теорія та практика: навч. посіб. Чернігів: видавець Брагинець О. В., 2018. 306 с.

9. Шинкарук Л.В. Деліні М.М., Суханова А.В., Алексеєва К.А. Управління бізнес-проектами: навчальний посібник. Київ : НУБіП, 2021. 325 с.

10. Яковенко О.І. Управління проектами та ризиками : Навчальний посібник. Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М., 2019. 196 с

Допоміжна

1. Бушуєв С.Д. Словник-довідник з питань управління проектами. УАУП. – Київ : Деловая Украина, 2001. – 640 с.

2. Васильєв О. В. Краудфандинг – сучасний інструмент фінансування розвитку інтелектуального капіталу / О. В. Васильєв, С. С. Матющенко // Інвестиції: практика та досвід. – 2016. – № 18. – С. 36 – 40.

3. Данченко О.Б., Занора В.О. Проектний менеджмент: управління ризиками та змінами в процесах прийняття управлінських рішень. Черкаси. 2019. URL:

<https://er.chdtu.edu.ua/bitstream/ChSTU/1235/1/%D0%9C%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D1%8F%D0%94%D0%B0%D0%BD%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE%D0%97%D0%B0%D0%BD%D0%BE%D1%80%D0%B0.pdf>

4. Когон К., Блейкмор С., Вуд Д. Керування проектами: для «неофіційних» проект-менеджерів. Фабула. 2019.

5. Маматова Т. В. Особливості механізмів імплементації «чутливості до конфліктів» у проектах публічного сектору / Т. В. Маматова // Аспекти публічного управління. – 2017. – Том 5. – № 5-6(43-44). – С. 27–34. doi: 10.15421/15201714.

6. Ніколаєв В.П., Ніколаєва Т.В., Євтушенко Г.І., Попович Л.О. Фінансовий менеджмент проектів і програм : навч. посіб. Ірпінь : Університет державної фіскальної служби України, 2019. - 400 с.

7. Хінгі Д. Основи кправління проектами. Фабула. 2020. – 272 с.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. <http://doingbusiness.org/> - щорічне рейтингове дослідження «Ведення бізнесу».
2. <http://ukrproiect.gov.ua/> - офіційний сайт Державного агентства України з інвестицій та управління національними проектами
3. <http://me.kmu.gov.ua/> - офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України.
4. <http://ukrstat.gov.ua/> - офіційний сайт Державної служби статистики України.
5. <http://www.bank.gov.ua/> - офіційний сайт Національного банку України.
6. <http://www.eba.com.ua/> - офіційний сайт Європейської Бізнес Асоціації в Україні.
7. Інформаційний ресурс з описом інформаційної системи для управління проектами «P5» компанії Primavera Sestems Inc. - URL: www.primavera.com
8. Інформаційний ресурс з проблематики управління проектами. URL: www.proiect.narod.ru/
9. Інформаційний ресурс Міністерства економіки України і уповноваженого органу з державних закупівель. URL: www.me.gov.ua
10. Інформаційний ресурс Світового банку (МБПП) з описом проектів і процедур проектних закупівель. URL: www.worldbank.org
11. Методологія TenStep URL: <http://www.tenstep.com.ua>.

Додаток А

Титульний лист

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»**

Факультет бізнес-технологій та економіки

Кафедра бізнесу та управління

КОНТРОЛЬНА РОБОТА

**з дисципліни «Конкурентоспроможність у сфері підприємництва
та торгівля»**

Виконав

ст.гр.

І.І.Іванов

Перевірив

к.е.н., доцент